

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 6C/475/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7815205687
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ing. Judita Gabonaiová Hrenčuková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2016:7815205687.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou Mgr. Ing. Juditou Gabonaiovou Hrenčukovou, v právnej veci žalobcu Quantum Credit a. s., so sídlom Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, IČO: 47 248 980, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou PERSPECTA Legal, s. r. o., so sídlom Ružová Dolina 25, 821 09 Bratislava, IČO: 36 668 745, proti žalovanej A. I., E.. XX.XX.XXXX, I. F. XX, XXX XX F., o zaplatenie 254,49 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd z a v ä z u j e žalovanú zaplatiť žalobcovi 55,49 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne: zo sumy 25,06 Eur od 19. 05. 2012 do zaplatenia, zo sumy 20,48 Eur od 19.06.2012 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne: zo sumy 0,97 Eur od 19.07.2012 do zaplatenia, zo sumy 8,98 Eur od 18.08.2012 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach po 10,- Eur mesačne, splatných od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť, vždy do konca toho ktorého mesiaca, až do úplného zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok, nezaplatením ktorejkoľvek splátky.

V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú na zaplatenie istiny 254,49 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne: zo sumy 25,06 Eur od 19. 05. 2012 do zaplatenia, zo sumy 20,48 Eur od 19.06.2012 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne: zo sumy 0,97 Eur od 19.07.2012 do zaplatenia, zo sumy 8,98 Eur od 18.08.2012 do zaplatenia, zo sumy 199,00 Eur od 19.09.2012 do zaplatenia a náhrady trov konania pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 16,50 Eur a trov právneho zastúpenia vo výške 71,93 Eur.

Žalobu odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s., IČO: 35 763 469, so sídlom Bajkalská 28, 817 62 Bratislava, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2013 postúpila na žalobcu pohľadávku voči žalovanej v žalovanej výške. Poukázal na skutočnosť, že žalovaná uzavrela s právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. Zmluvu o poskytovaní služby Magio Sat zo dňa 10.11.2011, predmetom ktorej bolo poskytnutie služieb káblovej alebo satelitnej televízie, program MAGIO TV KOMPLET spolu s Magio príslušenstvom v lehote viazanosti 24 mesiacov. Na základe zmlúv právny predchodca žalobcu - spoločnosť Slovak Telekom, a.s. žalovanej službu riadne aktivoval a dodal príslušenstvo, žalovaná príslušenstvo prevzala a službu v plnom rozsahu využívala a žalobca jej plnenie poskytoval riadne a včas. Žalovaná faktúry do dnešného dňa neuhradila, čím porušila zmluvnú povinnosť, bola deaktivovaná, došlo k odstúpeniu od zmluvy, čím nedošlo k dodržaniu lehoty viazanosti, z čoho jej následne vyplýva povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu.

Právny predchodca žalobcu vystavil žalovanej faktúru č.2739008223 na sumu 25,06 Eur, ktorá bola splatná dňa 18.05.2012, faktúru č. 9740001786 na sumu 20,48 Eur, ktorá bola splatná dňa 18.06.2012, faktúru č. 4740990335 na sumu 0,97 Eur, ktorá bola splatná dňa 18.07.2012, faktúru č. 9741987029 na sumu 8,98 Eur, ktorá bola splatná dňa 17.08.2012 faktúru č. 9736995909 na sumu 29,93 Eur, ktorá bola splatná dňa 17.03.2012 a faktúru č. 6742958225 na sumu 199,00 Eur, ktorá bola splatná dňa 18.09.2012, pričom žalovaná nevykonala žiadnu, ani čiastočnú úhradu pohľadávky.

Nezaplatením faktúry v lehote splatnosti riadne a včas sa žalovaná dostala vo vzťahu k žalobcovi v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka do omeškania, a preto si žalobca uplatnil zákonný úrok z omeškania úrok z omeškania z dlžných súm.

Po zistení, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky podľa § 172 ods. 9 O.s.p., vo veci nebol vydaný platobný rozkaz.

Žalovaná v podaní zo dňa 22.12.2015 uviedla, že podpis na uzavretej zmluve jej nepatrí, je to podpis jej dcéry, ktorá zmluvu uzavrela v jej mene. Namietala tiež, že uzatvárali zmluvu na akciu, počas ktorej mali platiť za poskytnuté služby Magio TV KOMPLET sumu 6,99 Eur mesačne. Avšak mali aktivovaný len základný balíček - 6 programov a pritom im chodili faktúry po 24,00 Eur mesačne. Niekoľkokrát telefonicky upozorňovali žalobcu na túto skutočnosť, avšak bezvýsledne. Riešili to aj reklamáciou, ale nedostali na ňu žiadnu odpoveď. Dňa 09.11.2012 dcéra žalovanej podala trestné oznámenie vo veci podozrenia podvodu spáchaného pri uzatvorení zmluvy na službu Magio Sat na OO PZ Rožňava, avšak toto konanie bolo zastavené z dôvodu, že nebola naplnená skutková podstata trestného činu podvodu. Má za to, že od zmluvy riadne odstúpili a prenajaté zariadenia odovzdali na pobočke právneho predchodcu žalobcu.

Žalobca na vyjadrenie žalovanej reagoval podaním v ktorom uviedol, že žalovaná na základe Zmluvy o poskytovaní Magio SAT komplet zo dňa 10.11.2011 v rámci balíčka Vianoce 2011 mala zriadenú službu Programu Magio Sat Komplet so zľavneným mesačným poplatkom na obdobie prvých 6 mesiacov za cenu 6,98 Eur s DPH a následne na obdobie 7 až 24 mesiacov, za predpokladu dodržania lehoty viazanosti 24 mesiacov, bola cena služby 14,99 Eur s DPH. Nezľavnená cena služby mesačne bola 22,90 Eur. Rozdiel v cene nezľavneného a zľavneného mesačného poplatku bol mesačne 15,92 Eur za prvých 6 mesiacov a za obdobie od 7-24 mesiacov 7,91 Eur, t.j. za 24 mesiacov celkom v sume 189,84 Eur. Celkový rozdiel zľavnených mesačných poplatkov oproti nezľavneným poplatkom bol suma 285,36 Eur. Žalovaná obdržala aj satelitnú anténu, Magio Box, kartu k Magio Boxu, diaľkový ovládač a príslušenstvo, ktoré tvorilo veci použité na zriadenie služby, najmä káble, spojky a konzoly zabezpečujúce upevnenie satelitnej antény a Set-Top Boxu. Za porušenie lehoty viazanosti 24 mesiacov bola dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 199,00 Eur, ktorou bol zabezpečený záväzok vo výške 285,36 Eur, čo predstavuje rozdiel v cenníkovej cene služby a zľavnenej cene služby. Žalobca dodal zariadenia a poskytoval služby riadne a včas. Žalovaná zariadenia prevzala a riadne užívala. Za to bola povinná zaplatiť za službu dohodnutú cenu služby, ktoré jej žalobca riadne vyúčtoval faktúrami. Žalovaná uhradila faktúry prvých 6 mesiacov a od faktúry, ktorá bola splatná v máji 2012 už za služby nezaplatila. Čo sa týka podpisu na zmluve, námietky žalovanej považuje žalobca za účelové. Pri porovnaní podpisu na jej vyjadrení zo dňa 22.12.2015, je zrejme že sa jedná o ten istý podpis. Pokiaľ však tvrdí, že to nie je jej podpis, a zmluvu neuzatvorila, prečo potom uhradila faktúry celých 6 mesiacov a zariadenie vrátila až po uplynutí tejto lehoty. V samotnej výpovedi žalovaná uvádza, že zmluva mala byť uzatvorená na nejakého dôchodcu v rodine, z čoho vyplýva že ju teda musela uzatvoriť sama žalovaná. Popieral tiež skutočnosť, že by žalovaná reklamovala túto skutočnosť u právneho predchodcu žalobcu, nakoľko tento uviedol, že u tohto zákazníka neeviduje žiadnu reklamáciu ani podnet. Žalobca neospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní.

Súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, podľa § 101 ods. 2 O.s.p..

Žalovaná na pojednávaní uviedla, že zmluvu o poskytovaní služieb nepodpisovala, podpisovala ju za ňu dcéra a pri tom ani nebola. Bola len pri odovzdávaní zariadenia na predajňu, kde protokol podpisovala sama. Zmluvu uzatvárala jej dcéra, čo sa dozvedela až neskôr, aj so zaťom na jej meno. Aj služby užívala dcéra nie ona. Odporučil im to zamestnanec žalobcu, že si zmluvu majú podpísať a uzavrieť na dôchodcu v rodine. Zmluvu chceli zrušiť po tom, čo neposkytovali služby vyplývajúce z uzavretej zmluvy. Bližšie sa nevie k veci vyjadriť nakoľko všetko riešila dcéra. Podali vo veci aj trestné oznámenie a vie, že

dcéra vypovedala túto zmluvu. Zariadenia odovzdali na predajni a bola pri tom aj ja. Je ochotná zaplatiť za služby, posledné faktúry, avšak nie zmluvnú pokutu, pretože od zmluvy odstúpili, zariadenie odovzdali a zmluvu neporušili. Nebude platiť za niečo čo neužívala. Je rozvedená, žije sama, v 1 izbovom byte, za ktorý platí 60,- Eur, 30,- elektrinu, lieky v sume 30 Eur mesačne. Mala aj nedoplatky vo výške 160,- Eur, ktoré spláca po 10,- Eur mesačne, pretože je starobná dôchodkyňa a poberá dôchodok vo výške 190,- Eur mesačne. Navrhujem mesačné splátky vo výške 10,- Eur mesačne.

Súd sa v konaní oboznámil s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil nasledovné:

Zo Zmluvy o poskytovaní služby Magio Sat č. 9904583358 zo dňa 10.11.2011 (ďalej len „Zmluva o poskytovaní služby“) vyplýva, že bola uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. - a žalovanou, pričom jej obsahom bol dohodnutý program služieb Magio Sat Komplet, vrátane nájmu koncového zariadenia - Magio Sat Boxu bez HDD - objednaný samostatne k službe s dobou viazanosti 24 mesiacov.

Z priloženého cenového výmeru č. 53291/2011 vyplýva, že sa jednalo o akciovú cenu za poskytované služby Magio Sat - program Magio Sat Komplet - akciová cena platná počas 1.-6. mesiaca pri 24 mesačnej viazanosti vo výške 6,98 Eur s DPH a akciová cena platná počas 7-30. mesiaca pri 24-mesačnej viazanosti vo výške 14,99 Eur s DPH. Zmluvná pokuta za porušenie záväzku užívať službu Magio Sat vo zvolenom programe počas 24- mesačnej doby viazanosti bola stanovená sumou 199,00 Eur. Rovnako bola stanovená aj akciová cena platná počas 1.-30. mesiaca pri 24- mesačnej doby viazanosti za nájom Magio Sat Boxu vo výške 1,66 Eur.

Z faktúry č. 2739008223 zo dňa 04.05.2012, splatnej dňa 18.05.2012, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanej sumu 25,06 Eur z titulu mesačných poplatkov za služby. Z faktúry č. 9740001786 zo dňa 04.06.2012, splatnej dňa 18.06.2012, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanej sumu 20,48 Eur z titulu mesačných poplatkov za služby. Z faktúry č. 4740990335 zo dňa 04.07.2012, splatnej dňa 18.07.2012, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanej sumu 0,97 Eur z titulu mesačných poplatkov za služby. Z faktúry č. 9741987029 zo dňa 03.08.2012, splatnej dňa 17.08.2012, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanej sumu 8,98 Eur z titulu mesačných poplatkov za služby. Z faktúry č. 6742958225 zo dňa 04.09.2012, splatnej dňa 18.09.2012, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanej sumu 199,00 Eur z titulu z titulu Magio Sat pokuty za porušenie zmluvných povinností.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je čiastočne, v časti uhradenia poplatkov za služby, tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku, dôvodná, a preto v tejto časti žalobe vyhovel. V časti o zaplatenie zmluvnej pokuty žaloba nie je dôvodná, a preto súd žalobu žalobcu v tejto časti zamietol. Nárok žalobcu na zaplatenie poplatkov za služby sa opiera o Zmluvu o poskytovaní služby, faktúry za poskytnuté služby a a o ustanovenia zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, t.j. v čase uzavretia Zmluvy o poskytovaní služby (ďalej len „zákon č. 351/2011 Z. z.“).

Podľa § 43 ods. 12 zákona č. 351/2011 Z. z., účastník je povinný

- a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb,
- b) platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry,
- c) používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.20) <javascript: %20fZzSRInternal('3046783',%20'19010018',%20'0',%20'0',%20'0',%20'5685785')>

Podľa ust. § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z., zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú;

to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa ust. § 44 ods. 8 písm. b) zákona č. 351/2011 Z. z., podnik môže odstúpiť od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi bola platne uzatvorená Zmluva o poskytovaní služby, napriek tomu že žalovaná namietala pravosť podpisu na tejto zmluve. Bez ohľadu na skutočnosť či predmetnú zmluvu podpísala žalovaná, alebo tak učinila v jej mene dcéra, súd sa touto skutočnosťou nezaoberal, nakoľko bolo v konaní preukázané a to zhodnými tvrdeniami účastníkov konania, že žalovaná prevzala od právneho predchodcu žalobcu príslušné zariadenia, službu využívala a uhrádzala aj cenu za poskytnuté služby a to 6 mesiacov, preto nemožno mať pochyb o tom, že došlo k uzatvoreniu zmluvy o poskytovaní služieb, na základe ktorej žalobca poskytoval žalovanej dohodnutý program služieb za zľavnenú cenu, avšak tá cenu za poskytnuté služby v lehote splatnosti nezaplatila. Súd preto z titulu nedoplatku na vyfakturovaných poskytnutých službách priznal žalobcovi plnenie vo výške istiny 25,06 Eur, istiny 20,48 Eur, istiny 0,97 Eur, istiny 8,98 Eur t.j. spolu sumu 55,49 Eur.

Výrok o úrokoch z omeškania sa opiera o ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.

Súd dospel k záveru, že v prevyšujúcej časti uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 199,00 Eur s príslušenstvom (s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 19.09.2012 do zaplatenia) žaloba nie je dôvodná, a preto ju zamietol.

Podľa ust. § 544 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení, t.j. v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy o pripojení (ďalej len „Občiansky zákonník“):

(1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

(3) Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa ust. § 545a Občianskeho zákonníka, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/26/2012 zo dňa 23.5.2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/162/2011-28 zo dňa 6.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 16Co/32/2012-46 zo dňa 15.3.2012.

Podľa ust. § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“ S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa, a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 smernice sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (bod 50 uznesenia Súdneho dvora č. C-76/10 vo veci POHOTOVOŠŤ / Korčkovská), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, pričom ide o absolútnu neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný, a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu Európskej únie a práva Európskej únie na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu Európskej únie je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex officio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a Občianskeho zákonníka). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednanja nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty. Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejímavý a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Zmluvné podmienky, zaväzujúce žalovanú na zaplatenie zmluvných pokút spolu v uplatnenej výške 199,00 Eur, sú pre rozpor s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka neplatné, pretože spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovanej ako spotrebiteľky. Zmluvné podmienky ohľadom zmluvných pokút neboli individuálne dojednané, čo vyplýva aj z rozhodovacej činnosti súdu, ktorý rieši stovky sporov, kde vystupuje žalobca alebo jeho právny predchodca a uplatňuje si právo na zaplatenie zmluvnej pokuty. Zmluvy o poskytovaní služby sa

líšia svojim obsahom len v údajoch o spotrebiteľovi, programe služieb, aktivovaných službách, výške zľavnených mesačných paušálnych poplatkoch, dobe viazanosti a zmluvnej pokute. Tieto zmluvy sú formulárovými zmluvami, do ktorých sa údaje dopisujú. Žalobca v konaní nepreukázal, že by boli zmluvné podmienky individuálne dojednané.

Žalovaná ako spotrebiteľka sa Zmluvou o poskytovaní služby zaviazala zaplatiť niekoľko zmluvných pokút v úhrnnej výške 199,00 Eur za akékoľvek porušenie povinností zo strany žalovanej, pričom nebola dohodnutá zmluvná pokuta pre právneho predchodcu žalobcu v prípade, že by on porušil ustanovenia zmluvy. Táto okolnosť spôsobuje nerovnováhu v zmluvných vzťahoch a jej neprijateľnosť, čo spôsobuje jej neplatnosť. Dohodnuté zmluvné podmienky navyše zaväzujú žalovanú zaplatiť zmluvné pokuty počas celej doby viazanosti, aj v tom prípade, ak by žalovaná porušila zmluvu hoci v posledný deň viazanosti. Zmluvné pokuty teda neboli odstupňované, ale mali sa uplatniť v plnej výške pri hocikakom porušení povinností a v hociktorom čase od uzavretia zmluvy do uplynutia doby viazanosti. Takéto dojednanie je v rozpore s ustanoveniami § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka. Žalobca teda nemal právo na zaplatenie zmluvných pokút, ktoré si uplatňoval spolu vo výške 199,00 Eur, keďže si ich uplatňoval na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Navyše žalovaná preukázala, že niekoľkokrát dotazovala a reklamovala poskytnuté služby, keďže mala za to, že jej neboli poskytované v súlade s uzavretou zmluvou a to čo sa týka ponuky programov, ani ceny fakturovanej za poskytnuté služby. Z tohto dôvodu aj prestala uhrádzať fakturované ceny za služby, od zmluvy chcela odstúpiť a preto prenajaté zariadenia vrátila právnenému predchodcovi žalobcu.

Súd nepopiera význam zmluvnej pokuty, avšak v konkrétnom prípade sa jednalo o formulárovú zmluvu, kde zmluvné pokuty boli zapracované v texte zmluvy a žalovaná nemohla ovplyvniť zmluvný vzťah v prípade, že sa rozhodla zmluvu uzavrieť. Zmluvné podmienky, a to zmluvné pokuty, neboli individuálne dojednané. Vzhľadom na to, že zmluvné pokuty postihovali žalovaného vždy pri porušení zmluvnej povinnosti bez ohľadu na časové hľadisko, takéto zmluvné podmienky boli neprijateľné, a preto nemohla byť poskytnutá ochrana žalobcovi v podobe priznania zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody, je aj sankciou. Spôsob jej dojednania a jej výška však musí plne rešpektovať zásadu rovnosti právneho vzťahu ako aj princíp proporcionality. Právny predchodca žalobcu ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú dodávateľ žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Teda reálne môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu už iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní žalobca rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa už hneď na úvod dvojročného zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých dodávateľ dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, poškodzujú spotrebiteľa. V štandardných formulárových zmluvách totiž dodávateľ pre spotrebiteľa v neprehľadnej, zložito formulovanej a miniatúrnymi písmenami písanej forme zapracuje také zmluvné dojednanie, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých dodávateľ predpokladá, že uniknú pozornosti spotrebiteľa.

Okrem toho súd dojednanie o zmluvnej pokute považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj preto, že dodávateľ na základe takto formulovaného dojednania zmluvnej pokuty (ak účastník poruší akúkoľvek z povinností podľa tejto Zmluvy), môže od spotrebiteľa požadovať zmluvnú pokutu v dohodnutej výške za každé porušenie zmluvnej povinnosti, teda môže od spotrebiteľa žiadať niekoľkonásobok dohodnutej zmluvnej pokuty. Je nepochybné, že takéto zmluvné dojednanie vnáša do tohto právneho vzťahu neprimeranú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov tohto právneho vzťahu, a to na úkor spotrebiteľa. Zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán.

Súd pri zohľadnení všetkých týchto skutočností dospel k záveru, že dohoda účastníkov o zmluvnej pokute v Zmluve o poskytovaní služby je neprijateľná zmluvná podmienka, a preto je podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a aj podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka neplatná.

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 199,00 Eur z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Vychádzajúc z ustanovenia § 160 ods. 1 O.s.p. súd povolil žalovanej dlžnú sumu splácať v mesačných splátkach po 10 Eur, vždy do posledného dňa toho ktorého mesiaca, až do úplného splatenia dlhu, pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia ktorejkoľvek splátky, vychádzajúc z jej osobných, majetkových a zárobkových pomerov.

Výrok o náhrade trov konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. V prejednávanvej veci úspech žalovanej presiahol úspech žalobcu a žalovaná si v konaní náhradu trov neuplatnila, preto súd nepriznal právo na náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie na Krajský súd v Košiciach cestou tunajšieho súdu do 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§ 42 ods. 3 O.s.p./, uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba odvolacími dôvodmi uvedenými v § 205 ods. 2 O.s.p.. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Ak v horeuvedenej lehote účastníci konania nepodajú odvolanie proti rozhodnutiu, rozhodnutie nadobudne právoplatnosť a po uplynutí lehoty uvedenej vo výroku rozhodnutia sa stane vykonateľným. Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti.